

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๔๑๗/๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙๙ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง OECD เชิญไทยเข้าร่วมคณะกรรมการ Regulatory Policy Committee ในฐานะ Participant

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง OECD เชิญไทยเข้าร่วมคณะกรรมการ Regulatory Policy Committee ในฐานะ Participant ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาเพื่อพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ร่วมกับ OECD ในการพัฒนาคุณภาพกฎหมายและกฎระเบียบมาเป็นเวลานาน โดยสำนักงานฯ ได้นำคำแนะนำ เรื่อง การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายของ OECD (OECD Checklist for Regulatory Decision-Making) มาประยุกต์ใช้เพื่อให้มีการคิดอย่างรอบคอบรอบด้านก่อนการจัดทำร่างกฎหมาย และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากกฎหมายประกอบด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณามีมติเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำบทตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (Checklist) ประกอบร่างกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วยทุกครั้ง

๑.๒ นอกจากสำนักงานฯ ได้นำหลัก Good Regulatory Practices ของ OECD มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการปฏิบัติราชการตามกฎหมาย โดยเสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกาบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้นำหลักการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย (Regulatory Impact Analysis: RIA) และหลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว (Ex post Evaluation of Regulation) เพื่อให้

กฎหมายสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีความทันสมัยซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนากฎหมายที่ดีของ OECD มาบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ และเมื่อรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ สำนักงานฯ ได้เสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพของกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทยทั้งก่อนการตรากฎหมายและการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้วทุกกรอบระยะเวลา รวมตลอดทั้งพัฒนาระบบการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับกฎหมายที่ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนไปพร้อม ๆ กันด้วย (ระบบกลาง)

๑.๓ ภายใต้โครงการ Country Program ที่รัฐบาลไทยได้ดำเนินการร่วมกับ OECD สำนักงานฯ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการย่อยด้านการปฏิรูประบบกฎหมายและดำเนินการตามหลักปฏิบัติเรื่องการมีกฎหมายที่ดี (Regulatory Reform and Good Regulatory Practices) และสำนักงานฯ ได้นำหลักปฏิบัติดังกล่าวมาพัฒนาเป็นแนวทางและคู่มือการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งได้จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการมีกฎหมายและกฎระเบียบที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจาก OECD ร่วมให้ความรู้ด้วยในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานฯ ได้นำเสนอผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้วครั้งหนึ่งในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๔ จากความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและการดำเนินการพัฒนาคุณภาพของกฎหมายมาอย่างต่อเนื่องดังกล่าว OECD จึงได้เชิญให้สำนักงานฯ เข้าร่วมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนโยบายกฎระเบียบ (Regulatory Policy Committee – RPC) ประเภท Participant ของ OECD เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนทางในการพัฒนากฎระเบียบที่ดีร่วมกันต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยด้วย หากในโอกาสต่อไป ไทยจะสมัครเป็นสมาชิกของ OECD ที่จะต้องมีการปรับโครงสร้างของกฎหมายและกฎระเบียบให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD ซึ่งนายกรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินการได้เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑) และสำนักงานฯ ได้มีหนังสือที่ นร ๐๙๑๓/๙๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึง OECD แสดงความเจตนาเข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC ของ OECD และดำเนินการพัฒนาระบบกฎหมายตามคำแนะนำของ OECD ในเรื่องนโยบายกฎระเบียบและธรรมาภิบาล (2012 OECD Recommendation on Regulatory Policy and Governance) อันเป็นมาตรฐานที่ประเทศสมาชิก OECD ทั้ง ๒๗ ประเทศ และประเทศต่าง ๆ ที่เป็นพันธมิตรกับ OECD ถือปฏิบัติ

๑.๕ ต่อมา OECD ได้มีหนังสือ ที่ MC/2021.232.pb ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานฯ ความว่า RPC เห็นว่า ที่ผ่านมาสํานักงานฯ มีบทบาทสำคัญในเครือข่ายด้านการมีกฎหมายที่ดีในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN-OECD Good Regulatory Practices Network (GRPN)) อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยมีกระบวนการพัฒนากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับคำแนะนำของ OECD เรื่องนโยบายกฎระเบียบและธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม RPC จึงเห็นว่าประเทศไทยพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกประเภท Participant ของคณะกรรมการนโยบายกฎระเบียบ (Regulatory Policy Committee)

๑.๖ สำนักงานฯ ได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องนี้ให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทราบด้วยแล้ว และที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติรับทราบการดำเนินการดังกล่าวของสำนักงานฯ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การพัฒนากฎหมายตามหลักการมีกฎหมายที่ดีและกฎระเบียบที่ดีเป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อพัฒนาคุณภาพกฎหมายของประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development) ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Better Regulation for Better Life) ตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานฯ และเป็นพื้นฐานในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ OECD ของประเทศไทยในโอกาสต่อไป

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

๓.๑ RPC ได้จัดการประชุมใหญ่เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านความพร้อมและมาตรฐานของระบบกฎหมายไทยและได้ให้การรับรองการเข้าเป็นสมาชิกของ RPC ประเภท Participant ของประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมมีมติรับรองวาระการเสนอให้ OECD มีคำเชิญประเทศไทยให้เข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC โดยไม่มีประเทศสมาชิกประเทศใดคัดค้านหรือตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติม

๓.๒ เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุม RPC ในข้อ ๓.๑ OECD จึงได้มีหนังสือที่ MC/๒๐๒๑.๓๙๒.pb ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงนายกรัฐมนตรี โดยมีใจความสำคัญเป็นการส่งคำเชิญให้ประเทศไทยพิจารณาตอบรับเข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC อย่างเป็นทางการ

๓.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้รับหนังสือเชิญดังกล่าวผ่านช่องทางการทูตและได้มีหนังสือที่ กต ๐๗๐๓/๑๒๗๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งสำนักงานฯ ถึงคำเชิญให้ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC โดยได้ให้ความเห็นว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC จะเป็นโอกาสที่ดีของประเทศไทยในการพัฒนากฎหมายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะส่งผลเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย

๓.๔ การเข้าร่วมเป็นสมาชิก RPC ของประเทศไทยนั้นจะมีผลเมื่อประเทศไทยส่งหนังสือตอบรับคำเชิญและชำระค่าสมาชิกรายปีสำหรับปี ๒๕๖๔ ที่กำหนดไว้เป็นจำนวน ๑๑,๔๐๐ ยูโร (ประมาณ ๔๓๖,๓๙๒ บาท คำนวณจากอัตราขายถัวเฉลี่ยที่ ๓๘.๒๘ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕)

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนโยบายกฎระเบียบนั้นจะส่งผลให้ประเทศไทยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของ OECD เกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการมีกฎหมายที่ดีที่มีผลโดยตรงต่อการกำหนดนโยบายด้านกฎหมายของประเทศสมาชิก OECD และประเทศต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศสมาชิก OECD

๔.๒ สถานะการเป็นสมาชิกในคณะกรรมการนโยบายกฎระเบียบและการดำเนินการปฏิรูประบบกฎหมายให้สอดคล้องกับคำแนะนำของ OECD ในเรื่องนโยบายกฎระเบียบและธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ OECD ใช้พิจารณาับประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกของ OECD ดังนั้น

ในกรณีที่ประเทศไทยมีความประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสมาชิก OECD ในระยะต่อไปแล้ว การเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนโยบายกฎระเบียบจะมีผลให้กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทยมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔.๓ การดำเนินการร่วมกับ OECD ในการพัฒนากฎหมายของประเทศไทยนั้นจะส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนทางเทคนิคจาก OECD และสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นแก่ภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะนักลงทุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลในการปฏิรูปกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเกี่ยวกับกฎหมายที่ดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเฉพาะปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นภาระเกินสมควร อันเป็นประเด็นที่ประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยหลายประเทศได้ร่วมกันมีหนังสือเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน (Ten For Ten Letter) ในช่วงปลายปี ๒๕๖๓

๕. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อโปรดพิจารณามิมติให้ความเห็นชอบให้ประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าเป็นสมาชิก RPC สำหรับค่าใช้จ่ายเป็นค่าสมาชิก ให้สำนักงานฯ เจียดจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ ต่อ ๑๔๐๕ (นายณรรักษ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๔๗๙๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th